

Правила підготовки гістологічних зразків до направлення у лабораторію

Замовник та виконавець послуг патоморфологічної діагностики цим підтверджують своє усвідомлення, що нижче викладені правила створено в інтересах пацієнта та з метою надання послуг найвищої якості.

Замовлення витратних матеріалів

Патоморфологічна лабораторія «CSD Health Care» забезпечує своїх клієнтів наступними витратними матеріалами:

- контейнерами для біопсійного матеріалу, заповненими фіксуючим розчином (об'ємом від 1,5 мл до 500 мл);
- контейнерами (відрами) для операційного матеріалу (об'ємом від 1 до 5 л) і фіксуючим розчином (формаліном) в спеціалізованих ємностях;
- наліпками на контейнери та відра для ідентифікації зразків;
- направленнями на патогістологічне дослідження;
- пакетами з замком (Zip-пакет) для індивідуального пакування контейнерів та направлення від одного пацієнта;
- перманентною фарбою для маркування країв резекції (доступні фарби 5 кольорів) та інструкцією з їх використання;
- пробкою для розправлення мукозектомій перед фіксацією;
- в деяких випадках – інструментом для якісного забору біологічного матеріалу (наприклад, інструментами для відбору панч-біопсій і шейв-біопсій шкіри тощо). Перелік таких засобів і умови їх надання слід уточнювати у старшого адміністратора патоморфологічної лабораторії.

Лабораторія надає два типи контейнерів для біопсійного матеріалу, які відрізняються типом фіксуючого розчину.

- Контейнер із формаліном (це «стандартний» тип контейнерів). Він містить 10% розчин забуференого формаліну; має стандартну наліпку, яка не містить спеціальних позначок (наліпки можуть надаватися окремо від контейнерів).
- Контейнер із AZF-фіксатором. Він має на кришці маркування синьою фішкою, на ньому завжди міститься наліпка із зазначенням типу фіксуючого розчину. Цей контейнер призначений для біопсій яєчка при безплідді і трепан-біопсій кісткового мозку.

Лабораторія надає три типи направлень на патогістологічне дослідження.

1. Стандартні направлення.
2. Направлення для гінекологічного матеріалу.
3. Направлення для дерматологічного матеріалу.

Замовлення може бути доставлене в лабораторію по e-mail, факсом чи кур'єром. Витратні матеріали Вам будуть доставлені за допомогою кур'єрської служби лабораторії «CSD Health Care» від 1 до 3 робочих днів.

Умови зберігання контейнерів з фіксатором до моменту використання

Контейнери з фіксатором та каністри з фіксатором слід зберігати при кімнатній температурі (діапазон температурного режиму – від 16 до 37С°), слід запобігати потраплянню прямих сонячних променів на контейнери і каністри з фіксатором.

Підготовка до взяття матеріалу

Перед взяттям матеріалу для патоморфологічного дослідження слід виконати наступні кроки.

1. Визначити кількість і тип необхідних контейнерів (за типом фіксуючого розчину і об'ємом).
2. Заповнити всі графи на наліпках для контейнерів. Якщо наліпки були надані окремо, то після їх заповнення їх необхідно наклеїти на контейнери. Не можна робити будь-які позначки на самому контейнері або його кришці.
3. Обрати необхідний тип направлення і заповнити всі необхідні графи у направленні.

NB! Дуже важливо, щоб направлення і наліпки на контейнерах були заповнені до процедури взяття матеріалу! Під час процедури є доцільним показати хворому, що його матеріал буде розміщений у контейнери, що вже промарковані (містять його ідентифікаційні дані). Це правило унеможливує ризик переплутання матеріалів різних пацієнтів.

Визначення кількості і типу необхідних контейнерів

В один контейнер можна розмістити тільки один об'єкт дослідження. Якщо від одного пацієнта отримано більше ніж один об'єкт, то кожен гістологічний зразок має бути розміщений в окремий контейнер, а контейнери пронумеровані, тобто на наліпках контейнерів у відповідних графах записують цю інформацію у вигляді «Зразок N з M», де N – номер поточного зразку, а M – загальна кількість контейнерів.

При виборі об'єму контейнерів слід враховувати передбачуваний об'єм гістологічного зразка. Для біопсійного і малого операційного матеріалу об'єм фіксатора має бути мінімум в 10 разів більше, ніж об'єм матеріалу.

Для біопсій яєчка при безплідді і трепан-біопсій кісткового мозку слід використовувати контейнери з AZF-фіксатором. Вони позначені фішкою синього кольору на кришці контейнера, а наліпка на контейнері має відповідний напис «AZF-фіксатор». Використання звичайного фіксуючого розчину (формаліну) значно погіршує якість гістологічних препаратів, що затрудняє діагностику.

Правила обрання типу направлення на патогістологічне дослідження та основні правила їх заповнення

Лікар має обрати відповідний тип направлення згідно типу матеріалу, що буде взятий у пацієнта. При заповненні направлення на патогістологічне дослідження слід звертати особливу увагу на пункти, які забезпечують ідентифікацію пацієнта та опис вмісту контейнерів, що направляється на дослідження. При неповному або неправильному їх заповненні матеріал може або бути затриманим до уточнення даних, або взагалі може бути не прийнятим на дослідження.

У полі «Прізвище, ім'я, по-батькові пацієнта» заповнюють відповідні дані ПОВНІСТЮ на ДЕРЖАВНІЙ мові згідно паспортних даних. В полі «Вік» заповнюють повну дату народження (дд/мм/рр), а не вік або тільки рік народження.

У полі «Маркування матеріалу, кількість і перелік об'єктів» наводять перелік вмісту кожного контейнеру. Приклад: «1. Вміст цервікального каналу. 2. Вміст порожнини матки. 3. Біопсія шийки матки». Кількість пунктів у переліку МАЄ ДОРІВНЮВАТИ кількості контейнерів з матеріалом.

Інші поля слід заповнювати по можливості повно, щоб лікар-патоморфолог мав чітку уяву про стан хворого, анамнез життя і захворювання. Також в полі «Клінічний діагноз» слід вказати попередній клінічний діагноз або декілька діагнозів, між якими лікар-клініцист намагається провести диференційний діагноз.

Взяття матеріалу

Гістологічний зразок слід помістити в контейнер з фіксуючим розчином відразу після відбору для запобігання підсихання та аутолізу. Після розміщення зразку в контейнері, слід щільно закрити кришку контейнера та переконатися у тому, що контейнер не протікає, а матеріал повністю занурений у фіксуючий розчин (не прилип до кришки або стінок).

Великий операційний матеріал має бути повністю занурений у фіксуючий розчин для запобігання поганій фіксації і аутолізу матеріалу.

Після взяття матеріалу лікар має перевірити правильність і повноту заповнення даних на наліпках контейнерів і в направленні, перевірити кількість контейнерів і відповідність даних у полі «Маркування матеріалу, кількість і перелік об'єктів» направлення на патогістологічне дослідження. Слід пам'ятати, що саме лікар є відповідальною особою за правильність і точність оформлення медичної документації.

Зберігання матеріалу до транспортування в лабораторію

Зразки у транспортних контейнерах мають бути доставлені до лабораторії у найкоротший термін. Оптимальним терміном від взяття матеріалу до його потрапляння до лабораторії є 24-36 годин. Більш тривале зберігання матеріалу у формаліні може погіршити якість імуногістохімічних методів забарвлення або зробити неможливим виконання молекулярних методів дослідження, що може вплинути на остаточні результати патоморфологічного дослідження.

Після взяття матеріалу до передачі його кур'єру лабораторії матеріал має зберігатися при кімнатній температурі, слід запобігати впливу на матеріал прямих сонячних променів.

Підготовка матеріалу до транспортування до лабораторії

Для підготовки матеріалу на передачу кур'єром, контейнер із заповненою наліпкою та направленням розміщують у пакет із замком (Zip-пакет). Важливо! Весь матеріал (всі контейнери) одного пацієнта поміщають в один пакет з замком (Zip-пакет).

Також необхідно заповнити у 2 примірниках супровідний лист: один залишається в медичній установі, другий – передається кур'єру.

Кур'єр, при прийнятті матеріалу, перевіряє відповідність наявного матеріалу записам у супровідному листі. Після перевірки обидва примірники супровідного листа підписуються кур'єром і особою, що передає матеріал.

При будь-яких розбіжностях записів в супровідному листі та наявного матеріалу всі питання мають бути врегульовані негайно.

Матеріал не приймається кур'єрською службою, якщо:

- ПІБ пацієнта, стать або дата народження на направленні відсутні, вказані неповністю або нерозбірливим почерком.
- На контейнерах з матеріалом немає наліпок або на них не вказані обов'язкові дані.

Матеріал затримується до уточнення даних, якщо:

- поле «Дата взяття матеріалу» незаповнене;
- у полі «Прізвище, ім'я, по-батькові пацієнта» містяться тільки ініціали пацієнта;
- не вказана стать пацієнта;
- поле «Вік» незаповнене або містить тільки вік або рік народження;
- поле «Маркування матеріалу, кількість і перелік об'єктів» незаповнене, або кількість контейнерів відрізняється від кількості, зазначеної в направленні;
- поле «Прізвище, ініціали лікуючого лікаря» незаповнене (є припустимим замість заповнення поля «Прізвище, ініціали лікуючого лікаря» поставити лікарську печатку);
- не вказаний день менструального циклу у разі направлення ендометріальної тканини;
- не надані результати загального аналізу крові при направленні трепан-біопсії кісткового мозку;
- поле «Клінічний діагноз» незаповнене.

Лабораторія може відмовити у дослідженні і повернути матеріал та направлення замовнику з актом відмови у прийнятті матеріалу, якщо:

- направлення заповнене нерозбірливим почерком або під час транспортування воно було пошкоджене (наприклад, формаліном, що витік з транспортних контейнерів);
- матеріал був розміщений у контейнерах без фіксуючої рідини або був залитий неправильною фіксуючою рідиною, що унеможливує виконання дослідження;
- якщо матеріал був затриманий до уточнення даних, але уточнити дані шляхом телефонної розмови не вдалося.